

עלון המשק

גבעת חיים הקיבוץ המאוחד

יום ד' ה' באדר ב' תשל"ג
9 במאדס 1973

לכבוד
הח' עופר ישראלי
כפר דיחפין

הברכה,

דומני שלא אהיה נאמן לעצמי אם לא אניא בפניך ערעורי הכבדים על הרצאתך במשק - גבעת-חיים.

הקשבתי לדברים ולא הצלחתי למצוא הסבר לגישתך לנושא.

(א) הניחוח העדתי במקום הניחוח הסוציאלי הכולל: אמנם, נכון שישנה זהות מירבית בין מוצאים מסויימים לבין מעוטי ההכנסה והכישורים, ואף על פי כן, הזהרת איננה תרפסת ואיננה מבטאת את המצב לאמיתו.

(ב) התעלמות מוחלטת ללא הזכרה מערכות ההסתדרות בכל שנות קיומה ובשנים האחרונות, והרי בסופו של דבר, במערכות המקצועיות שבה, נקבע קידום רמת החיים של ציבור הפועלים, אשר מוצאו, בחלקו הניכר, מארצות האיטליה;

(ג) מערכות השכר, התנאים הסוציאליים, השכלת מבוגרים והעלאת מנהיגות, תרמו כמדומה לי, באופן מכריע ליצירתה של שכבת עובדים בעלת רמת חיים גבוהה ובינונית, ובה לא רבנות אלא מאות, מאות אלפים מיוצאי העדות.

(ד) דלגת כליל על ערים ועיירות שנוספו, אוכלסו ופוחחו על ידי יוצאי עדות המזרח, והן כיום מוקדים של רמות חיים מחקומות וגבוהות במדינה. אזכיר אחדות מהן: באר-שבע, דימונה, אשקלון, אשדוד, שדרות, קריית-מלאכי בדרום, ומגדל העמק (שכן, הזכרת, כדוגמה בודדת), נצרת עליה ואפילו קריית-שמונה. עלינו לא לשכוח את כפר-אתא, יקנעם, קריית-ים, גבעת-אולגה וכיו"ב.

לשון אחרת: היחה עליה ברמת החיים, ומאות-אלפים של נפשות נתעלר מן המורשת הגלונית לראות חיים פועליות מקבילות לפועלים מוצא אירופאי.

(ה) נכון הוא שבכל אחד מן המקומות שהזכרתי ואף בישובים ותיקים כמו ירושלים, נשארו משקעים כבדים, שמספרם מסתכם בכ-70,000 יחידות משפחתיות, ואשר בהם כל אותם הסימנים שמנית בהם, כדין ובצדק.

(ו) הינך מייחס ל"פנתרים השחורים" משקל שלא היה להם בשום פרק ובשום מקרה. את סיסמת ביעור העוני והעימות עם העוובה הסוציאלית והקיסטוב החברתי, העלינו אנחנו, ואני בחוץ החבורה הנכבדה הזאת, בוועידה ה-11 של ההסתדרות בדצמבר 1969, ומאז דנים בנושא זה תוך ויכוחים סוערים ועימותים חריפים למדי, כנושא מרכזי במאבקייה של ההסתדרות, הממשלה, הרשויות המקומיות וכיו"ב.

(ז) לכל ההפתעות הללו, נוספת ההפתעה של התעלמותך המוחלטת מחרומתה של תנועת הנוער העובד, הן זו שבחטיבה החינוכית, וראש לכל דווקא, בחטיבה המקצועית. במערכות החניכות מערכת "עמל" של ההסתדרות. כאילו אפשר היה לנתח בכלל התפתחות חברתית בארץ, בלי להזכיר תרומתם המכריעה של גורמים אלו במערכה.

כוננתם של שורות אלו היא לא לבידור כולל, אלא כדי להצביע על התעלמות חמורה, אשר בסופו של חשבון אף מעוותת את המציאות החברתית ומעוותת את הגורמים החברתיים המעורבים בשינוי פני המציאות.

דיינו במשקעים המרים אשר שרו, שאתה מכירם היטב ולהם הקדשת בכשרון ובמסירות את אצמך, על מנת לגזול מנוחה מכל בעלי מצפון ודעת בחברה הישראלית.

דומני שחייב אתה לבחון מחדש ניחוחך לגבי המצב, כדי להגיע לכלל הבחנה סוציאלית נאמנה של הכוחות הפועלים והמתנגשים בחברה ובמדינה. בראשם, כמובן, ההסתדרות על כל מערכותיה המקצועיות, המשקיות והחברתיות. את פעילותך אתה בגרעיני "עודד", הייתי מזמן לאותו החחום.

בברכה

כ.א.

כצא 8557

ועוד להרצאתו של עופר ישראלי

הרצאה מרשימה ומבריקה. חדר האוכל מלא עד אפ' מקום. קהל מורכב מכל הגילים מקשיב בדריכות ומרבה בשאלות ומשאלות. המרצה משכנע בכנות דאגתו לעתיד החברה הישראלית. המדינה מתפתחת ומשגשגת, אבל הפער בין העדות הולך ומעמיק. אסון ושואה מאיימים עלינו ועלולים להרוס מבפנים את הכל אשר בנינו בארץ הזאת. התיאורים על הנעשה בעיירות הפיתוח מדהימים ומזעזעים. אין פלא שעופר ישראלי הפך למנהיג תנועת גרעיני "עודד" אשר במסגרתה מתגייסים ומתנדבים צעירים לשכבות העוני כדי לעזור ולחנך ובעיקר לילדים ונוער.

אלא שניתוח המצב היה לקוי בחסר. מספר הילדים הגדול זאח הסיבה העיקרית למצבם הכלכלי של משפחות יוצאות עדות המזרח. והנחשלות הכלכלית היא אחד הגורמים המכריעים למצבם החברתי התרבותי והחינוכי הירוד. אחד הגורמים ולא היחיד. אין מנרס ממאבק נגד ההשקפה הדתית - שמרנית שאסור להכנין את גודל המשפחה ובתכנון זה להחשב ביכולתה הכלכלית של המשפחה, לבדל ולחנך ילדים בחנאים טובים ועל רמה נאותה.

אף במילה אחת לא הזכיר עופר ישראלי את המכשול הזה להקטנת הפער בין העדות וחבל.

א.נ.

לינה משפחתית או משותפת?

(הרהורים אחרי הכינוס בבעיות חינוך)

בימי 14/15.2.73 החקיים ב"אפעל" כנס בשאלה מקום לינה הילדים בקיבוץ. הכנס הוכן בישיבה משותפת של המזכירות המחממת, ועדת החינוך המורחבת, החנה לחקר החינוך המשותף וועדת החברה. הישיבה החקיימה בגבעה-חיים ב-24.12.72 ודו"ח עליה פורסם ב"בקיבוץ" ב-22.1.73.

לכנס-ב"אפעל הוזמנו מזכירים, מרכזי ועדות חברה ומרכזי ועדות חינוך. ההשתתפות היחה משביעה רצון בדרך כלל והארגון היה טוב. מקום הישיבות היה נוח ומחאים, הורגשה דאגה לנו-חיות המשתתפים.

את הדחיפה לכנס נתנה החלטת גבעה-ברנר על לינה משפחתית. כאשר מחליטים על צעד כה גורלי בדפוס החינוך שלנו דווקא בקיבוץ הגדול ביותר בתנועתנו (40 לידות בשנה!) יש להתייחס אליה בכובד ראש.

אין בכונתי למסור דו"ח מהכנס עצמו, שכן הוא יופיע בוודאי ב"בקיבוץ". רצוני הוא להביע קצת מהרהורי אשר נחעוררו בעת הכנס וממשיכים להעסיקני גם כעת.

אחרי דיונים כלליים בהם מסרה יפה אבן-טוב על הנעשה בחחום הגיל הרך בקיבוץ ויעקב צור סיכם את המחקרים בשאלת הלינה, עברנו לעבודה בחוגים קטנים (9 חוגים) בהם השתתפו נציגים מקיבוצים שונים.

מכיוון שגיל המשתתפים היה מעורב ביותר (מסכים עד לנוער) יכלו חוגים אלה לתח תמונה חרך מן האוכלוסיה הקיבוצית. נשאלו שאלות על הנוהגים הקיימים בקשר ללינת הילדים בגילים השונים, שמירת לילה, אירגון העבודה ביום, השתתפות חברות מבוגרות בחינוך, דעות ההורים בקשר לחינוך ולמתנכים ביום ובלילה והרגשתם בקשר לכך.

הופתעתי לשמוע שרוב המשתתפים העידו על שביעות רצון ההורים מלינה משותפת, ואפילו הקי-בוצים זעירים, בהם קיימה ילודה קטנה יחסית. רק נציגי ארבעה קיבוצים דיברו על חסיסה המחעוררת בלב ההורים. ארבעה קיבוצים הם חלק זעיר מן התנועה המונה כ-60 קיבוצים, ואם נקח בחשבון שגם בקיבוצים אלה ישנן דעות שונות, הרי שמדובר פה על מיעוט.

שמעתי שבגבעה-ברנר ידע המיעוט לשכנע את המחלכטים, וכן שמעתי שהצעירים שם ביקשו את "הזקנים" לא להחערב לעניינים לא להם.

בכל קבוצת אנשים ואף בזו הזאורגנת בצורה המעולה ביותר, חיים אנשים בלתי מרוצים. ואצורמים לכך הם שונים - לאו דווקא תלויים באירגון. אך האנשים הממורמדים האלה חושבים אחרת. ע"פ טענתם האירגון הלקוי הוא אשר מכשיל אותם. האם שינוי דפוסי הלינה בגבעה-ברנר יביא לחברים אלה יתר שביעות-רצון? אני אינני מאמינה בכך! אינני מאמינה שאירגון ח י צ ו נ י יכול למלא צרכים פנימיים!

האם שלמות יחסי אם-הילד נמדדת ע"י מקום לינת הילד? לא ולא. ישנם יתרונות מיוחדים בלינה המשותפת של הילדים: אפשרות של בניית יחסים הדדיים בצורה חופשית, כאשר הילד יכול להתגונן בפני תלוח מופרזת מהמבוגר יכול לבנות את חייו בהיקף רחב יותר ועל ידי כך לתח לילד חיים עשירים ומלאים יותר. מה תחן הסגירה וצמצום האינטרסים? מדוע צריך המבוגר לוותר על צרכיו התרבותיים, על התפתחות האישיות? מדוע צריך להיות משועבו לצרכי הילד בלבד? נעים לספק את הירכיים של הילד, נעים להרגיש נחוץ ובלעדי לילד, אך איזה מחיר יש לשלם על כך? איזו נסיגה?

מלחמת העולם השנייה, השואה, מלחמת ששת הימים ומלחמת ההתשה, נחנו תוצאות שונות וקיצוניות. מצד אחד ישנם מעשי גבורה בעלי עוצמה בלתי רגילה, אך מאידך משחלטת חולשה ונסיגה, וזהו כנראה המקור לשמירה המופרזת על הקיים, שאיפה להצטמצם בחוג המשפחה ולהסתגר בתוכה.

הכנס היה רב-גוני ומעניין, אך אח החוויה החזקה ביותר עברתי בסוף מפגשנו. היתה זאח רחל סבוראי, חברת רביבים, אשר גרמה לכך, היא דיברה על שנת הילדים השקטה בבית הילדים, על המיוחד והיקר שיש לנו בתנועה הקיבוצית. הרי בשביל "המיוחד" הזה באים אלינו חוקרים מכל העולם. כתי הילדים שלנו מעוררים התפעלות והערכה, הם מנסים ללמוד איך הגענו לדרגת הינוך כה גבוהה. הילדים שלנו בעיניהם לא רק שלא מקופחים אלא להיפך, זוכים לחמורה מלאה ורב-גונית יותר.

על ערך כה יקר עלינו לוותר? מדוע לסגת ממה שהשגנו? בשל חולשת חלק בלתי מסופק מן ההורים? הם רוצים להגיע אל חשבון הילדים לסיפוק אישי, האם הקורבן כדאי?

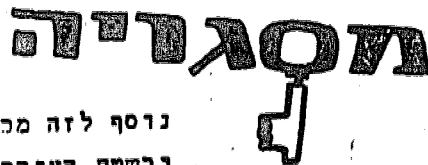
אני ממשיכה במחשבותי אחרי דברי רחל - עליהם לא אדע לחזור, אך אם דבריה עוררו מחשבות אצל רבים מהמשתתפים, הרי שהיא השיגה את מטרתה.

איש לא העז לקום ולבקש דשות הדיבור אחריה. בדברי רחל נסתיים הכנס.

עדה הגרי

בסדנה ובבנין

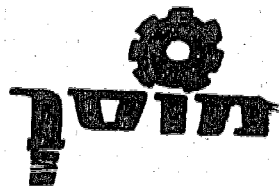
קיבל אתנו "חיים המסגר" שממשיך כבר שנים רבות בריכוז בית המלאכה ואין להבדיל בינו לבין חבר ורחיק אחר בענף. במה עוסקים כעת? רוב המסגרים עוסקים בהכנת 600 עולים לפרות וזאת עבודה גדולה שתעסיק אותם למשך שנה והיא קשיחה להרחבת הרפת ובניית מכון החליבה החדש.

נוסף לזה מכינים קונסטרוקציה מברזל לסככה חדשה לחרנגולי הודו, ובשטח הצורכני נמצאים המסגרים באמצע מבצע רציני לשיכלול הציוד לחגים. מכינים 80 שולחנות עגולים נמוכים, הצריכים להיות מוכנים כבר בחג הפורים הקרב ובא. נוכחנו שאלה באמת יהיו שולחנות יפים ויציבים הרבה יותר מקודמיהם ואז החלנו להאמין בסיסמה: "אם תרצו ואם לאו - זאת תהיה הגדה!"

אחד המסגרים עוסק רק בחיקונים ואחזקה של מכשירים ומכונות ברפת, בורדיה, במכבסה, במטבח ובחדר האוכל וכל המסגריה הנה "עם הפנים לקראת החבר" ומקבלת תיקונים ועבודות לפי הצרכים של החברים וכל זה למרות שבכל המסגריה עובדים רק 4 חברים. זה כמובן פחות מדי ומסביר את הפיגורים בעבודות. אבל מה לעשות? - אין יותר מסגרים.

כאן החידוש בחילופי הגברי: אורי מור שלמד שנתיים הנדסת מכונות במדרשה לחקלאות ע"ש רופין קיבל על עצמו את ריכוז המוסך ומחליף בזה את ע.ח. הוא טוען שזה בכלל לא לרוחו ולא צודק ולדעתו עמית היה צריך להמשיך ו"כולם רוצים שעמית יהיה האחראי". אבל למעשה אורי כבר נכנס לתפקיד וכנראה נכנס עמוק עמוק.

במה עוסקים? מתקנים ומחקנים ומחקנים. מתקנים טרקטורים ומכונות חקלאיות ולאחרונה החחילו גם לחקן מכונות נוסעים (מכונות קטנות, סנדריס וכדומה). זהו חידוש מהפכני ממש, אוחו עשו כדי לחסוך למשק כסף רב, אבל הוא מוסיף, כמובן, עבודה רבה לעובדי המוסך.

כל זה טוב ויפה, אלא שהצוות לא מספיק לעבודה. עובדים 5 חברים באופן קבוע ונחוצים עוד שני עובדים נוספים כדי לבצע את הכל. האם נחוצים בעלי-מקצוע מעולים? לאור דווקא, יש לנו בעלי-מקצוע, מה שחסר אלה הם "חברה" שמוכנים לעבוד. האם עוסקים גם בקניות? לא, בזה עוסק רכז המשק. הוא קונה מכונות חקלאיות, טרקטורים ומכונות נוסעים. אנו, אנשי המוסך רק היועצים שלו. וכמובן מעונינים בקניות כאלה שמאפשרות לנו לחקן את הכל במידת הצורך. -- עושה רושם המוסך שלנו. בלי כל ספק זה אחד השירותים שבלעדיו אי אפשר בענפי החקלאות וכעת גם בענף החתבורה.

בגריה. לעומת המוסך החוסס והשוקק חיים מתרשמים מהנגריה - כאילו אינה מנוצלת די הצורך. עובד שם רק אריה ז. עם מחנדב בחור עוזרו. צבי מ. עסוק בגמירות של שיכון החצר. למרות זאת קיבלה על עצמה הנגריה את כל עבודות העץ בשיפוצים של שיכון ורחיקים ב', כולל את הארונות במטבחונים ואין פלא שהיא לא מספיקה בעבודה זאת כיוון שמדובר כאן בכיצוע של עבודה בהיקף של 35 אלף לירות. אין זה מצב חדש. התרגלנו כבר לכך שכמעט ואין לנו נגריה כיוון שאין לנו נגרים. איפה הצעירים שמוכנים ללמוד מקצוע מכובד ומעניין זה, איפה הם?

ללא כרטיס כניסה?
חברים וילדים ש"התגנבו" לאולם בית שרה בעת ההופעה של להקה היוגוסלבית ללא כרטיס כניסה - יחויבו בהנהלת החשבונות במחיר המלא על חשבון הקציבים. וכך נעשה גם במקרים דומים בעתיד.
רכז התרבות

נ י ח מ י נ ו
למרדכי סגל
במות אחיו י ע ק ב

תוך שבוע יתחילו הדיירים של שיכון החדש להכנס לדי-
רוחיהם בשני הבתים המוכנים - כך מכריז חנן דניאל - וקשה לנו
להאמין. הבית השלישי נמצא באמצע עבודת הצבעות, ממשיך רכז
הבנייה. וכמוכן עם כניסתם של הדיירים לשיכון החדש מתחילה
חזרה כללית במחנה, "מוחרם" גדול שתחילתו ניתן לראות אך

סרפו בלתי ברור.

באיזור הבניה, צפונה מן המרפאה, יוצקים כעת את היסוד לבנין השלישי ותוך שבועיים יסמ-
נו 4 בתים נוספים ויקימו לכל בית את "השנור גריסט" שלו.

בעבודת השיפוצים בשיכון הוותיקים ב' מחכים כעת לטייתם וזאת העבודה האחרונה שאנו
חלויים בה בגורמי חוץ. אחרי זה כל העבודות הן "שלנו" כולל ריצוף, ארונות במטבחונים,
אינסטלציה, השמל ועוד.

לפעמים נדמה לחברים שלא מתקדמים בבנינים כיוון שלא רואים את פועלי הבנין. אל נשכח
שקבוצת הבנין מבצעת עבודות גדולות מאד גם בענפי המשק. כעת היא יוצקת ביסון ל-250 מטר
מרובע ריצפה להגדלת בור החחמיץ ברפת וכבר היא מתחילה בהקמת סככות להגדלת הסככות הקיי-
מות וגם אלה במסגרת תוכנית ההרחבה והפיחה של הרפת.

ליקט א.נ.

בתזכירות

* ארנון דור המדריך באופקים במסגרת גרעיני
"עודד" פנה שנארח במשק בחופש פסח כ-15
ילדי כיחה ו' למשך 5 ימים. להם זו תהיה
קייטנה. פנייתו אושרה בחקורה שזמן ינוצל
למפגש היכרות הדדית עם ילדינו בגילים אלה.

* קליטה. נוסף לקליטות שאושרו באסיפה האח-
רונה והם: משפחה צעירה מרוסיה, משפחה מגן-
שמואל, משפחה עם ילד מדרום אמריקה, שכולם
יגיעו עד סוף מרץ - ממליצה המזכירות לקלוט
עולה מרוסיה בח 38 עם שני ילדים, בן אחד
לכיחה ח' וילד בן 4 לבגן. הילדים יעברו
את הבדיקות המקובלות ולאחר זאת נביא את
השאלה לאישור האסיפה. העולה היא בעלת שני
חוארים אקדמיים בשטחים המתאימים מאד
לעבודה ב"לימה".

* ראובן אחר ביקש לסיים את תפקידו כרכז
עבודה. הסיבה העיקרית לבקשתו - רצונו
להכנס מחדש לעבודה בנוי ולעזור בזה בשי-
פור המחנה. במזכירות היו חילוקי דעות.
כולם ראו חשיבות בשיפור המחנה, אך חלק
התנגד שיסיים את תפקידו לאחר שנה בלבד
מחור רצון שריכוז עבודה לא ייהפך להיות
סידור עבודה בדרג יותר גבוה, אלא תפקיד
מרכזי. בשנים האחרונות התחלפו רכזי העבודה
לעתים קרובות מאד וזה לא היה לטובת אינטרס
המשק. נרסיף על כך שבקיץ בעיות העבודה
מסובכות. בקשתו של ראובן על סין חידון
באסיפה.

צבי מ.

* לאביטל רבאו אושרה נסיעה לחו"ל לביקור
אצל אביה, אשר נושא גם בחוצאות הנסיעה.
היא תיסע ל-8 שבועות.

* זכריה בירן ביקש לאשר לו לנסוע לחודשיים
וחצי לארה"ב. הוא יסע באנויית משא. לאחר
החלטות במזכירות אושרה הנסיעה.

* אלכס רמג' דינה (נהרי), החליט
לאחר התלבטויות להתקבל אצלנו לחברות. אלכס
מסיים בחודש מרץ את לימודיו ב"אפעל" המז-
כירות מאחלת לו התאקלמות טובה במשק.

* הנוער העובד פנה אלינו שנאפשר לשמרון דור
לצאת להדרכה בתנועה במסגרת השנה השלישית.
לאור הצרכים המרובים בתנועה היא תובעת את
יציאתו המיידית. בדיון עם נציג ה תנועה
הסברנו, ששמרון ניכנס בתחילת השנה לריכוז
החטיבה הצעירה במשק ואין אפשרות להחליפו.
יתד עם זאת החל שמרון לעבוד ברפת, שזוהת
מצומצם בזמן האחרון. לאחר סיום הבנייה של
מכון החליבה ישחננו התנאים ברפת ואז תאפשר
יציאתו של שמרון להדרכה בנוער העובד. לפי
הסיכום יש סיכוי ששמרון יצא באמצע יולי
השנה.

* יוחס גבעתי העלה את בעיית כוח האדם ברפת.
הוא הסביר שלא ניתן בצורות הקיים להגדיל
את הרפת. עם החקוה שבסחיו יפעל כבר מכון
החליבה החדש, סיכמה המזכירות להוסיף חבר
לצוות הרפת. בתוכנית לקבוע לחליבת לילה
אחת לשבוע חבר ועל ידי כך יחפנה עוד עובד
מן הצוות לעבודת יום. לצורך זה יפנה ריכוז
העבודה למספר חברים שימלאו תורנות בחליבה
לילה.

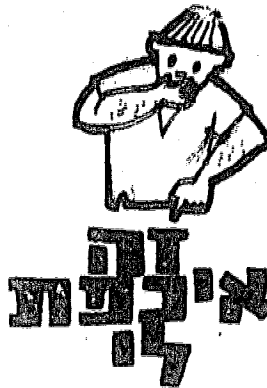
לשרה ואבי מדר
למזל ואפידים
להולדת הבן - הנכד
ה ר א ל

המתנדבים וחברי המשק

אין ספק כי היחסים בין חברי המשק לבין המתנדבים הורעו באחרונה עד כדי כך שהחטיבות רואות זו את זו במידה מסויימת של חוסר אימון ואיבה. מצב מצער זה דחף אותי לכתוב על יחסי קיבוץ - מתנדבים מנקודת ראות של אלה האחרונים ובכל זאת - כך אני מקווה - באופן אובייקטיבי.

אני רואה את הבעיה כחוסר תקשורת - עד כדי כך שמתנדבים אחדים רואים עצמם רק כעובדים זולים ומנוצלים שהקיבוץ מסתכל עליהם בעין לא טובה, אבל זקוק להם כחיץ בפני עבודה שכירה.

מאידך החברים אולי רואים את המתנדבים כיהירים, רעשנים, נוטים לסמים, "אורחים עובדים" אשר מנצלים את הכנסת האורחים המושטח להם ורואים את שהותם בקיבוץ יותר כמחנה נופש מאשר כנסיון יחיד במינו ומעשיר, כפי שיכול היה להיות.

שתי הגישות גם יחד הן מוטעות. ידי שכיחות ולכן חשוב להעריך מחדש את המניעים אם לא נרצה להגיע להתייחסות המסיכנת של מעביד - עובד. נראה לי כי המניעים המקוריים לקבלת מתנדבים כוסו בענן של לא איכפתיות או אי הבנה, מתוך כך הסר או פסק כל דו-שיח אמיתי בין מארחים ואורחים. ואמנם, איך יכול קיבוץ אפילו גדול לקלוט 60 עד 100 מתנדבים בלי הרפתות לווי שליליות? איך יכול קיבוץ ליצור קשר כלשהו אם הוא מריגש עצמו שטרף במספר גדול של זרים בכל מקום? התגובה הטבעית והבלתי רצויה היא להסתגר ולעשות כאילו הם אינם קיימים. ואפילו אם התגובה היא לא כל כך קיצונית יש נטייה לאדישות עקב החלופה המהירה של המתנדבים, שאינה מאפשרת קשר. במקום לקלוט את המתנדב כך שיוכל לשתף עצמו בחברה ובסגנון חיים ייחודי זה דוחה הקיבוץ אותו ויוצר שתי חברות נפרדות בחוף המשק. כי 100 אנשים מספיקים לגמרי כדי ליצור חברה נפרדת והקיבוץ אמנם רואה אותם בתור כזאת. יתר על כן, האם באמת רצוי שהקיבוץ יהיה חלוי בכוח עבודה זר וזמני כה גדול?

לכן הייתי מציע שקבוצת המתנדבים תמנה, לכל היותר, שלושים וזה יותר ממספיק בשביל הפרדס וכמה עבודות שירותים ויחד עם לא גדול מדי כדי להשתתף בחיי החברה. למשל: אי אפשר להזמין 85 עד 90 מתנדבים למסיבת חתונה, אבל ל-25 עד שלושים אפשר היה בנקל למצוא מקום. ובמסיבות כגון חנוכה, מתנדבים ירגישו פחות כמצורעים אם יימצאו כיסאות לשבת עליהם. מאידך, חברים לא ירגישו כאילו מפרקים את אורח חייהם אם לא יימצאו בערב שבת כל שולחן חפוס על ידי מתנדבים. כמו כן רצוי מאד למצוא שיטה מחאימה של סלקציה. אמנם אפשר לטעות, אבל הרבה פעמים שיחה של רבע שעה תוכל למנוע כניסה של אדם בלתי רצוי או להנהיג מה שעושה משק אחר: לקבל מתנדב רק אם הוא מתכוון להשאר שניים עד שלושה חודשים. כדאי לתת את הדעה על כל הנקודות האלה, כי בינתיים הגענו לכך שהרבה מתנדבים עוזבים את המשק אחרי חודשיים או יותר ללא כל מושג על מהותו של הקיבוץ או גרוע מזה עם מושג מסולף ואותו הם מביאים הביתה. רוב המתנדבים באים כדי לעבוד עם הקיבוץ ומסיימים בהרגשה שהם עובדים בשיבולת הקיבוץ ויש בזה משהו מן הטרדיה. אני כשלעצמי פסימי וחושש שהמצב ילך ויורע לפני שהקיבוץ יאלץ להעסיק עבודה שכירה (ערביה?). אינני חושב שמישהו מתעניין מספיק בבעיה כדי לנסות ולשנות את פני הדברים. בקרוב יהיה מאוחר מדי והזדמנות גדולה תישמט מחת לידינו.

אחד המתנדבים

השבת למזכיר המסידים

בשיחה רעים, בטוב ללב המסובים, דיברו בשיבתו של המזכיר. בראש וראשונה יצויין - כושר הקשבה גם לחברים צעירים וגם לוותיקים. צבי העלה בעיות והחמוד אתן. טיפל בכל הקשור למקום המנוחות - סידר מפת החמצאות בשטח. עזר בפועל בעצה ובמעשה בהוצאת ה"אוגדן". העלה לבעיה מרכזית - סידור ואירגון רכב לכל אחד אחרי שעות עבודה, כשארשות החברים עומד גם הרכב של הפעילים. החחיל בהגשמת המבצע: סלויזיה לכל משפחה ולכל יחיד חורשנהיים עד שלוש שנים. הקשיב לפניותיו של כל חבר וידע לפתור בעיות של חברים מבלי להסתבך. כדאי להעניק לפעמים גם שבחים כשאלה מגיעים לחבר.

חבר

גרעין וותיקים (מחור"עלי גולן)

ק פ י צ ת ה ד ר ך

הרעיון אינו חדש, ישנם חברים החולמים עליו כבר הרבה זמן. באביב הקרוב יהיו לנו תנאי שיכון המאפשרים לנסות לבצע רעיון נועז זה. קיבוץ "מרום גולן" חסך לעצמו שנים רבות, קשות ויקרות של לימוד והתנסות בקיום קיבוץ על ידי ריכוז קבוצה גדולה יחסית של בני ויוצאי קיבוצים. פחות משנה לאחר הקמת הישוב חסכנו לעצמנו את המשברים, הקשיים וההתחלות בנושא הילדים במשק, אחזקתם וחינוכם. את הקפיצה הזאת עשינו על ידי "שתילת" משפחות עם ילדים, ואחם הבאנו מכמה משקים. מסתבר שניתן "לקפוץ" מעל תהליכים טבעיים, קשים, ממושכים ורצופי כשלונות ובעיות. עובדה זו מעלה את המחשבה: האם לא ניתן לבצע עוד התקדמות גדולה ב"קפיצה בלתי קונונציונלית"?

י ש ו ב צ ע י ר א י נ ו ר ק ת ע נ ו ג

ידוע שאי אפשר לקיים קיבוץ בלי צעירים. הצעירים והנוער נמצאים כיום באופנה בעולם. אבל: אחרי חמש שנים מרגישים חברים רבים שישבו שכולו צעיר וחברה שכולה צעירה הם עניין שיש בו לא מעט חסרונות. חברה אנושית שאין בה כל הגיליים אינה חברה טבעית ואת זה אנחנו מרגישים. חסר לנו שיקול הדעת והנסיון של הוותיקים. חסרים (כמה חסרים!) הסדר האירגון וההתמדה שלהם. חסרים הסבים והסבתות. רק עם שכבת הוותיקים - תסתלק לגמרי הרגשת הארעיות, שעדיין ישנה פה ושם ותפנה את מקומה להרגשה של קביעות והתבססות. השאלה היא: האם נצטרך לחכות עד שילדי הגן יהיו הורים, כדי שיהיו לנו סבים וסבתות במשק? האם לא ניתן לארגן גם בשטח זה איזושהי "קפיצת דרך"?

ה ת ו כ נ י ת

התוכנית היא להביא למשק "גרעין" של הורי חברים מהקיבוץ ומן העיר. ההורים לא יצטרפו למשק כ"הורים" אלא כחברים וישתלבו בענפים ובחפיקים שבמשק. רוב החברים אצלנו הם צעירים מאד כך שגם הוריהם עדיין מסוגלים לתת הרבה ל"מרום גולן" ולפעמים לתת דווקא בתחומים שבניהם אינם מסוגלים לתרום בהם. הכוונה היא לקלוט את "הוותיקים" לא כיהודים שיהיו צמו-דים לבניהם, אלא כשכבה שתשתלב במשק. אם הדבר יתקיים תהיה אפשרות לקלוט גם כמה משפחות וותיקות שירצו לבוא, לאור דווקא מבין אלה שבניהם נמצאים אצלנו. התוכנית נראית קצת דמיונית ונועזת אבל אני מאמין שאצל רבים מן הוותיקים קיים הרצון להשתתף שוב פעם בבניית ישוב חדש, יחד עם הרצון לחיות ליד בניהם ונכדיהם.

ה ב י צ ו ע

הכוונה היא לבחון את ההצעה, וההיענות לה בחודשיים שלושה הקרובים, ובמידה וההדים יהיו חיוביים לגשת לביצוע בראשית הקיץ במסגרת איכלוס השיכונים שיימסרו לנו באיזור שלב ב'. החברים הקוראים רשימה זו יחשבו (עם קצת דמיון) האם הוריהם הם מועמדים ל"גרעין הוותיקים"? ואם החשובה היא חיובית יש לספר על כך לש. או לי. לאחר שנרכז בדינו רשימה של מועמדים נשקול את המשך הפעולה. אולי יש בדינו אפשרות להקפיץ את מרום-גולן 20 שנה קדימה. חבל להמיץ.

יהודה הראל

ב ס פ ר י ה

ספריחנו מסודרת לפי העקרון של 'מדי פתוח, ז.א. שכל חבר יכול להסתובב בין המדפים, לדפדף בספרים ולבחור ספר כרצונו. אולם לעתים לא מקפידים החברים להחזיר את הספר למקומו המדויק (הספר מקוטלג לפי שם הסופר ומספר הספר של אותו סופר). וזה גורם לאי סדר והעיקר לאי יכולת למצוא את הספר בזמן הצורך. כדי להקל הן על החברים והן על העבודה בספריה מתבקשים החברים לשים את הספרים שהוצאו מהמדף על העגלה הנמצאת תמיד בצד המדפים. יחד על כן לרשות החברים עומדת גם כרסנת מסודרת למדורים הבאים: ספרות יפה, שירה, מחזות. במדורים אלה ישנם שני כרטיסים לכל ספר. א.לפי שם הסופר. ב.לפי שם הספר.

מחור המדור "מוע" מקוטלגים עד כה רק המדורים הבאים - ביאוגרפיה, מוסיקה, ידיעת הארץ, ציונות, תולדות ישראל. במדורים אלה יש 3 כרטיסים לכל ספר: א.כרטיס נושא. ב.כרטיס לפי שם הסופר. ג.לפי שם הספר.

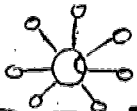
לתזכורת: החלפת ספרים מתבצעת בימי ראשון ורביעי מ-8 בערב ובכל יום לפני הצהריים. בהזדמנות זו נודגיש, כי ספר המוזמן ע"י חבר במיוחד, יישמר עבורו רק שבוע אחד לאחר שהודיעו לו כי הספר פנוי.

נזכיר עוד פעם כי אפשר לרכוש בספריה ספרי ילדים, אלבומים וצעצועים.

מרים

ה ב ע ת ח ו ד ה

אנו מודים מקרב לב לכל החברות והחברים אשר נתנו יד באהבה ובמסירות להכנת מסיבת הכלולות הנעימה והמוצלחת של עיריית ישראל, נעמי וישי. ותודה לכל החברים שהשתתפו בשמחתנו. המשפחות - מאירי, גלר, היקל, עוזרד.

נִתְחַלְחַל

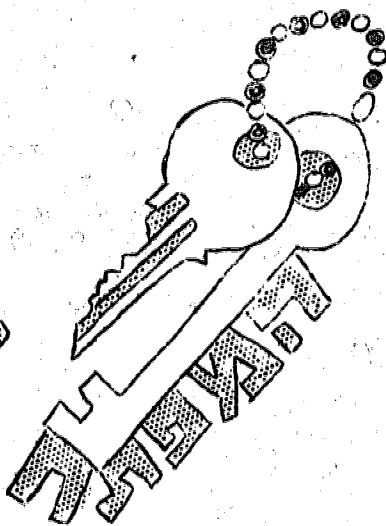
על

14

ימים.

לרגע האחרון | אל תחכה

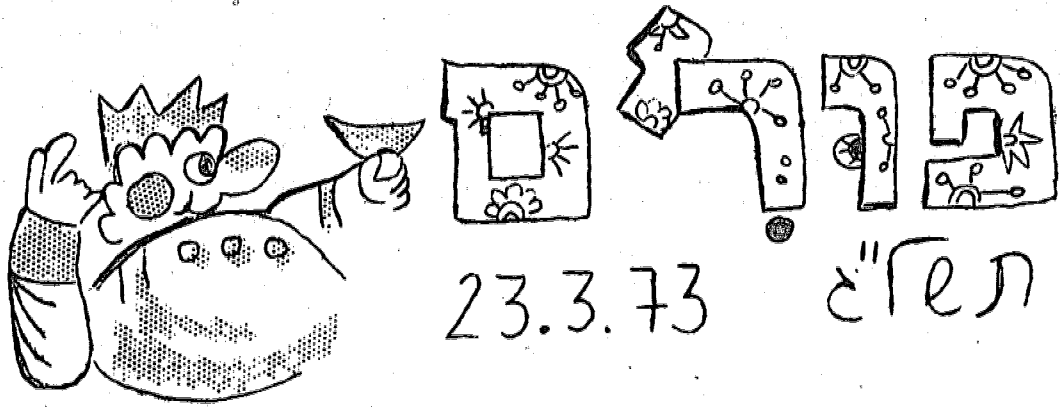

אזרחי

אזרחי

אזרחי

בידיך

תש"ג 23.3.73

אם תרצו... אז

תרצו, זו תהיה

אנדר

החל מחוצ'א שבת 10.3 לאלת
 בין השעות 9:15 - 8:30 בערב,
 בחצר - האוכל - זוג החלק המזרחי,

יבא משרה ראש
 ע"י נאם א"א או צחק נשו

איש פורים
 אכר קבאו הלשה
 מתאימה...

- השרות כולל:
- (1) הרשמת קבוצה למופעים.
 - (2) קביעת זמני חזרות ועזרת במוי (אם נחוץ).
 - (3) הרשמת קבוצות מחופשות המחארגנות לישיבה
 ב צ ר ו ת א *
 - (4) יעוץ כללי וסייעות.....
 - (5) חשומת לב מיוחדת לתחפושות יחידים.